

Briselē, 2023. gada 13. jūnijā
(OR. en)

10464/23

Starpiestāžu lieta:
2022/0131(COD)

JAI 826
MIGR 202
ASIM 63
SOC 431
EMPL 299
EDUC 247
IA 146
CODEC 1084

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2023. gada 8. jūnijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	9474/23
K-jas dok. Nr.:	8580/22 + ADD 1 - ADD 4
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienotu uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi (pārstrādāta redakcija) – vispārēja pieeja

Pielikumā pievienots minētās direktīvas vispārējās pieejas teksts, par ko Padome vienojās
2023. gada 8. jūnijā.

Izmaiņas salīdzinājumā ar Komisijas priekšlikumu ir norādītas šādi:

- jaunais teksts ir **treknrakstā**;
- svītrojumi ir norādīti ar [...].

2022/0131 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienotu uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi (pārstrādāta redakcija)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 79. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ³,

¹ OV C 27, 3.2.2009., 114. lpp.

² OV C 257, 9.10.2008., 20. lpp.

³ Eiropas Parlamenta 2011. gada 24. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2011. gada 24. novembra nostāja pirmajā lasījumā (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Eiropas Parlamenta 2011. gada 13. decembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/98/ES ⁴ jāizdara vairāki grozījumi. Skaidrības labad minētā direktīva būtu jāpārstrādā.
- (2) Noteikumi par vienotu pieteikšanās procedūru, kuras rezultātā vienā administratīvā aktā apvieno tiesības, kas ietver uzturēšanās un darba atļauju, veicinās šobrīd dalībvalstīs piemēroto noteikumu vienkāršošanu un saskaņošanu.
- (3) Dalībvalstīm, lai atļautu pirmo reizi ieceļot to teritorijā, vajadzētu būt iespējai izsniegt vienotu atļauju vai, ja tās izsniedz vienotas atļaujas tikai pēc ieceļošanas, – vīzu. Dalībvalstīm šādas vienotas atļaujas vai vīzas būtu jāizsniedz savlaicīgi.
- (4) Būtu jāparedz noteikumu kopums vienotās atļaujas pieteikuma izskatīšanas procedūrai. Minētajai procedūrai vajadzētu būt efektīvai un kontrolējamai, ņemot vērā dalībvalstu pārvaldes iestāžu parasto darba slodzi, kā arī pārredzamai un taisnīgai, lai iesaistītajām personām piedāvātu atbilstošu tiesisko noteiktību.
- (5) Šīs direktīvas noteikumiem nebūtu jāskar dalībvalstu kompetence reglamentēt uzņemšanu, tostarp uzņemšanas apjomu attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ierodas darba nolūkā.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/98/ES (2011. gada 13. decembris) par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienotu uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi (OV L 343, 23.12.2011., 1. lpp.).

- (6) Šai direktīvai būtu jāattiecas uz trešo valstu [...] **valstspiederīgo** un darba devēju darba tiesiskām attiecībām. Ja kādas dalībvalsts tiesību aktos ir paredzēts, ka trešo valstu valstspiederīgos ir atļauts uzņemt ar tādu pagaidu darba aģentūru starpniecību, kuras ir iedibinātas attiecīgās dalībvalsts teritorijā un kurām ar darba ņēmēju ir darba tiesiskās attiecības, tad **šādi trešo valstu valstspiederīgie** nebūtu jāizslēdz no šīs direktīvas darbības jomas [...], **un visi šīs direktīvas noteikumi, kas attiecas uz darba devējiem, būtu arī jāpiemēro šādām aģentūrām.**
- (7) Šai direktīvai nebūtu jāattiecas uz norīkotajiem trešo valstu valstspiederīgajiem [...]. Tam nevajadzētu liegt trešo valstu valstspiederīgiem, kuri likumīgi uzturas un strādā kādā dalībvalstī un ir norīkoti uz citu dalībvalsti, to, ka tiem viņu norīkošanas laikā piemēro vienlīdzīgu attieksmi ar izcelsmes dalībvalstu valstspiederīgajiem attiecībā uz nodarbinātības noteikumiem un nosacījumiem, uz kuriem neattiecas **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK** ⁵.

[...]

- (9) Uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir ieguvuši kādas dalībvalsts pastāvīgā iedzīvotāja statusu saskaņā ar Padomes Direktīvu 2003/109/EK ⁶, šai direktīvai nebūtu jāattiecas, ņemot vērā viņu kopumā privilģētāko statusu un īpašo uzturēšanās atļaujas veidu – ES pastāvīgais iedzīvotājs.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK (1996. gada 16. decembris) par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā (OV L 18, 21.1.1997., 1. lpp.).

⁶ Padomes Direktīva 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV L 16, 23.1.2004, 44. lpp.).

- (10) Trešo valstu valstspiederīgie, kas ir uzņemti dalībvalsts teritorijā sezonas darbam un kas ir pieteikušies uzņemšanai vai ir uzņemti dalībvalsts teritorijā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/36/ES ⁷, nebūtu jāiekļauj šīs direktīvas darbības jomā, jo uz viņiem attiecas Direktīvas 2014/36/ES darbības joma, ar ko nosaka īpašu režīmu.
- (11) Dalībvalstu pienākumam noteikt to, vai pieteikums jāiesniedz trešo valstu valstspiederīgajam vai viņa darba devējiem, nevajadzētu skart kārtību, kas paredz procedūrā iesaistīt abas puses. Dalībvalstīm [...] **ieteikums vienotai atļaujai būtu jāizskata un jāizvērtē vai nu tad, ja trešās valsts valstspiederīgais uzturas ārpus tās dalībvalsts teritorijas, kurā viņš vēlas tikt uzņemts, vai arī tad, ja viņš jau uzturas minētās dalībvalsts teritorijā kā minētās dalībvalsts izdotas derīgas uzturēšanās atļaujas turētājs. Dalībvalstīm arī vajadzētu būt iespējai pieņemt pieteikumus, ko iesniedz citi trešo valstu valstspiederīgie, kuri likumīgi uzturas to teritorijā.**
- (12) Šīs direktīvas noteikumiem par vienotu pieteikšanās procedūru un vienoto atļauju nebūtu jāattiecas uz vienotām vai ilgtermiņa vīzām. [...] **Ja Savienības vai valsts tiesību aktos noteiktās prasības ir izpildītas un ja dalībvalsts izsniedz vienotās atļaujas tikai savā teritorijā, attiecīgajai dalībvalstij būtu jāizsniedz trešās valsts valstspiederīgajam vīza, kas vajadzīga, lai iegūtu vienoto atļauju.**

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/36/ES (2014. gada 26. februāris) par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā (OV L 94, 28.3.2014., 375. lpp.).

- (13) Terminā, kas noteikts, lai pieņemtu lēmumu par pieteikumu, būtu jāiekļauj laiks, kas [...] vajadzīgs, lai izpildītu prasību par darba tirgus situāciju pārbaudēm, **ja šādu pārbaudi veic saistībā ar individuālu vienotās atļaujas pieteikumu. Tādējādi lēmuma pieņemšanas termiņš neattiecas uz vispārēju darba tirgus situācijas pārbaudi, kas nav saistīta ar individuālu vienotās atļaujas pieteikumu. Dalībvalstīm būtu jācenšas izsniegt vīzu, kas vajadzīga, lai laikus saņemtu vienotu atļauju.**
- (14) Lai izvairītos no darba dublēšanās un procedūru pagarināšanas, šajā nolūkā dalībvalstīm būtu **jācenšas pieteikuma iesniedzējiem prasīt iesniegt attiecīgos dokumentus tikai vienreiz un** veikt tikai vienu būtisku to dokument[.]u pārbaudi, kurus pieteikuma iesniedzējs iesniedzis gan vienotās atļaujas, gan, **attiecīgā gadījumā, atļaujas saņemšanai** vajadzīgās vīzas izsniegšanai. [...]
- (15) Kompetentās iestādes iecelšanai saskaņā ar šo direktīvu nebūtu jāskar citu iestāžu un attiecīgā gadījumā sociālo partneru loma un pienākumi attiecībā uz pieteikuma izskatīšanu un lēmuma pieņemšanu par pieteikumu.
- (16) Terminā, kas noteikts, lai pieņemtu lēmumu par pieteikumu, tomēr nebūtu jāiekļauj laiks, kas vajadzīgs profesionālo kvalifikāciju atzīšanai. Šai direktīvai nebūtu jāskar valstu procedūras saistībā ar diplomu atzīšanu.

- (17) Vienotā atļauja būtu jāsastāda atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 1030/2002 ⁸, kas ļauj dalībvalstīm norādīt papildu informāciju, jo īpaši ziņas par to, vai šai personai ir atļauts strādāt. Tostarp nolūkā labāk kontrolēt migrāciju dalībvalstij ne vien vienotajā atļaujā, bet arī visās izsniegtajās uzturēšanās atļaujās būtu jānorāda informācija par atļauju strādāt neatkarīgi no atļaujas vai uzturēšanās atļaujas veida, pamatojoties uz kuru attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam ir atļauta uzturēšanās minētās dalībvalsts teritorijā un piekļuve tās darba tirgum.
- (18) Šīs direktīvas noteikumiem par uzturēšanās atļaujām, kas izsniegtas citiem nolūkiem, nevis darba nolūkā, būtu jāattiecas vienīgi uz šādu atļauju formātu un nebūtu jāskar Savienības vai valsts noteikumi attiecībā uz uzņemšanas procedūrām un šādu atļauju izsniegšanas procedūrām.
- (19) Šīs direktīvas noteikumiem par vienoto atļauju un par uzturēšanās atļauju, kas izsniegtas citiem nolūkiem, nevis darba nolūkā, nebūtu jāattur dalībvalstis no papildu dokumentu izsniegšanas, lai varētu sniegt precīzāku informāciju par darba tiesiskām attiecībām, kam uzturēšanās atļaujas formā nepietiek vietas. Šāds dokuments var kalpot tam, lai novērstu trešo valstu valstspiederīgo ekspluatāciju un apkarotu nelikumīgu nodarbinātību, bet dalībvalstīm šādam dokumentam vajadzētu būt fakultatīvam, un tam nevajadzētu kalpot par darba atļaujas aizvietotāju, tādējādi apdraudot vienotas atļaujas koncepciju. Tehniskās iespējas, kas piedāvātas Regulas (EK) Nr. 1030/2002 4. pantā un tās pielikuma a) sadaļas 20. punktā, var arī izmantot tam, lai šādu informāciju uzglabātu elektroniskā formātā.

⁸ Padomes Regula (EK) Nr. 1030/2002 (2002. gada 13. jūnijs), ar ko nosaka vienotu uzturēšanās atļauju formu trešo valstu pilsoņiem (OV L 157, 15.6.2002., 1. lpp.).

- (20) Nosacījumiem un kritērijiem, uz kuru pamata vienotās atļaujas izsniegšanas, grozīšanas vai atjaunošanas pieteikumu var noraidīt vai uz kuru pamata vienoto atļauju var anulēt, vajadzētu būt objektīviem un noteiktiem valsts tiesību aktos, tostarp jābūt pienākamam ievērot Savienības priekšrocības principu, kā tas jo īpaši ir noteikts 2003. gada un 2005. gada Pievienošanās aktu attiecīgajos noteikumos. Noraidošam un anulējošam lēmumam vajadzētu būt pienācīgi pamatotam.
- (21) Trešo valstu valstspiederīgajiem, kuriem ir derīgs ceļošanas dokuments un vienota atļauja, kuru izsniegusi dalībvalsts, kas pilnībā piemēro Šengenas *acquis*, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/399 ⁹ un 21. pantu Konvencijā, ar kuru īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām ¹⁰ (Šengenas konvencija), vajadzētu būt tiesīgiem ieceļot un brīvi pārvietoties uz laiku līdz trim mēnešiem sešu mēnešu laikposmā to dalībvalstu teritorijā, kuras pilnībā piemēro Šengenas *acquis*.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

¹⁰ OV L 239, 22.9.2000., 19. lpp.

- (22) Ja nav horizontālu Savienības tiesību aktu, trešo valstu valstspiederīgo tiesības atšķiras atkarībā no tā, kurā dalībvalstī viņi strādā, un no viņu valstspiederības. Lai turpmāk veicinātu saskaņotu imigrācijas politiku un mazinātu atšķirības tiesībās, kas piešķirtas Savienības pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi strādā kādā dalībvalstī, un lai papildinātu esošo *acquis* imigrācijas jomā, būtu jānosaka tiesību kopums, lai jo īpaši precizētu jomas, kurās pret šādiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri vēl nav ieguvuši pastāvīgā iedzīvotāja statusu, tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme kā pret attiecīgās dalībvalsts pilsoņiem. Šādu noteikumu nolūks ir Savienībā nodrošināt vienlīdzīgu apstākļu minimumu, atzīt, ka šādi trešo valstu valstspiederīgie dod savu ieguldījumu Savienības ekonomikā ar darbu un nodokļu maksājumiem, un garantēt to, ka tiek mazināta negodīga konkurence starp pašas dalībvalsts valstspiederīgajiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kas rodas pēdējo iespējamās ekspluatācijas rezultātā. Trešās valsts darba ņēmējs šajā direktīvā būtu jādefinē, neskarot darba tiesisko attiecību jēdziena interpretāciju citos Savienības tiesību aktu noteikumos, kā trešās valsts valstspiederīgais, kurš ir uzņemts dalībvalsts teritorijā, tur likumīgi uzturas un kuram ir atļauts tur strādāt apmaksātās **darba tiesiskās** attiecībās saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai praksi.

- (23) Visiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri likumīgi uzturas un strādā dalībvalstīs, būtu jānosaka vismaz vienots tiesību kopums, kura pamatā ir vienlīdzīga attieksme ar uzņēmējas dalībvalsts valstspiederīgajiem neatkarīgi no tā, kāds ir uzņemšanas sākotnējais mērķis vai pamats. Tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi jomās, kas iekļautas šajā direktīvā, būtu jāpiešķir ne tikai tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri uzņemti dalībvalstī nolūkā strādāt, bet arī tiem, kuri uzņemti citu nolūku dēļ, un kuriem ir atļauta piekļuve attiecīgās dalībvalsts darba tirgum saskaņā ar citiem Savienības vai valsts tiesību aktu noteikumiem, tostarp trešo valstu darba ņēmēju ģimenes locekļiem, kam atļauts uzturēties dalībvalstī saskaņā ar Padomes Direktīvu 2003/86/EK ¹¹, trešo valstu valstspiederīgajiem, kuriem ļauts uzturēties dalībvalsts teritorijā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/801 ¹².
- (24) Tiesībām uz vienlīdzīgu attieksmi noteiktās jomās vajadzētu būt cieši saistītām ar trešo valstu valstspiederīgo likumīgo uzturēšanos dalībvalstī un atļauto piekļuvi tās darba tirgum, kas ir nostiprinātas vienotajā atļaujā, kurā ietvertas tiesības uzturēties un strādāt, un uzturēšanās atļaujās, kuras izsniegtas citos nolūkos un kurās ir norādīta informācija par atļauju strādāt.

¹¹ Padomes Direktīva 2003/86/EK (2003. gada 22. septembris) par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanu (OV L 251, 3.10.2003., 12. lpp.).

¹² Direktīva (ES) 2016/801 (2016. gada 11. maijs) par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos pētniecības, studiju, stažēšanās, brīvprātīga darba, skolēnu apmaiņas programmu vai izglītības projektu un viesaukles darba nolūkā (OV L 132, 21.5.2016., 21. lpp.).

- (25) Šajā direktīvā minētajiem darba apstākļiem vajadzētu ietvert vismaz atalgojumu un atlaišanu, veselības aizsardzību un drošību darba vietā, darba laiku un atvaļinājumu, ņemot vērā spēkā esošos koplīgumus.
- (26) Profesionālā kvalifikācija, ko trešās valsts valstspiederīgais ir ieguvis citā dalībvalstī, dalībvalstij būtu jāatzīst tādā pašā veidā, kā tiek atzīta Savienības pilsoņu kvalifikācija, un kvalifikācija, kas iegūta trešā valstī, būtu jāņem vērā atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2005/36/EK ¹³. Trešo valstu darba ņēmējiem piešķirtajām vienlīdzīgas attieksmes tiesībām attiecībā uz diplomu, sertifikātu un citu profesionālo kvalifikāciju atzīšanu saskaņā ar attiecīgajām valsts procedūrām nebūtu jāskar dalībvalstu kompetence uzņemt šādus trešo valstu darba ņēmējus to darba tirgū.
- (27) Trešo valstu darba ņēmējiem būtu jābauda vienlīdzīga attieksme attiecībā uz sociālo nodrošinājumu. Sociālā nodrošinājuma jomas ir definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 883/2004 ¹⁴. Šīs direktīvas noteikumiem par vienlīdzīgu attieksmi sociālā nodrošinājuma jomā būtu jāattiecas arī uz darba ņēmējiem, kuri dalībvalstī uzņemti tieši no kādas trešās valsts. Tomēr sociālā nodrošinājuma jomā trešo valstu darba ņēmējiem, kuri atrodas pārrobežu situācijā, ar šo direktīvu nebūtu jāpiešķir plašākas tiesības par tām, kas jau ir noteiktas esošajos Savienības tiesību aktos.

¹³ Direktīva 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.).

- (27.a) Neatkarīgi no iepriekš minētā, kā Tiesa atzinusi spriedumā lietā C-302/19 ¹⁵, dalībvalsts nevar vienotās atļaujas turētājam atteikt vai samazināt sociālā nodrošinājuma pabalstu, pamatojoties uz to, ka dažu vai visu viņa ģimenes locekļu dzīvesvieta ir nevis tās teritorijā, bet kādā trešā valstī, ja tā minēto pabalstu saviem valstspiederīgajiem piešķir neatkarīgi no viņu ģimenes locekļu dzīvesvietas.
- (28) Dalībvalstīm būtu jānodrošina vismaz vienlīdzīga attieksme pret tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir nodarbināti vai kuri pēc minimālā nodarbinātības perioda ir reģistrēti kā bezdarbnieki. Ierobežojumiem attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi sociālā nodrošinājuma jomā saskaņā ar šo direktīvu nevajadzētu skart tiesības, kas piešķirtas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1231/2010 ¹⁶.
- (29) Savienības tiesību akti neierobežo dalībvalstu pilnvaras organizēt savas sociālā nodrošinājuma shēmas. Tas ir katras dalībvalsts ziņā paredzēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem piešķir sociālā nodrošinājuma pabalstus, kā arī noteikt šādu pabalstu apmēru un laikposmu, par kuru tos piešķir. Tomēr, īstenojot minētās pilnvaras, dalībvalstīm būtu jāievēro Savienības tiesību akti.
- (30) Vienlīdzīgai attieksmei pret trešo valstu darba ņēmējiem nebūtu jāattiecas uz pasākumiem arodmācības jomā, kurus finansē saskaņā ar sociālās palīdzības shēmām.

¹⁵ **39. punkts.**

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1231/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko Regulu (EK) Nr. 883/2004 un Regulu (EK) Nr. 987/2009 attiecina arī uz tiem trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem minētās regulas neattiecas tikai viņu valstspiederības dēļ (OV L 344, 29.12.2010., 1. lpp.).

- (31) Lai nostiprinātu vienlīdzīgu attieksmi pret trešo valstu darba ņēmējiem, dalībvalstīm būtu jāparedz iedarbīgi, samērīgi un atturoši sodi, ko piemēro darba devējiem, ja tiek pārkāpti saskaņā ar šo direktīvu pieņemtie valsts noteikumi, jo īpaši attiecībā uz darba apstākļiem **un** biedrošanās brīvību [...].
- (32) Lai nodrošinātu **saskaņā ar šo direktīvu pieņemto valsts noteikumu** pienācīgu izpildi, dalībvalstīm būtu [...] **jāparedz** atbilstīgi darba devēju pārraudzības [...] mehānismi [...] un [...] attiecīgā gadījumā efektīvu un atbilstīgu pārbaužu veikšanu [...] to attiecīgajās teritorijās **saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi. [...] Par darba inspekciju atbildīgajiem dienestiem vai citām kompetentām iestādēm attiecīgā gadījumā vajadzētu būt piekļuvei darba vietai.**
- (33) Dalībvalstīm būtu arī [...] **jānodrošina, ka pastāv** efektīvi mehānismi, ar kuru palīdzību trešo valstu darba ņēmēji varētu saņemt tiesisko aizsardzību un iesniegt sūdzības tieši vai ar tādu trešo personu starpniecību, kuras saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem ir leģitīmi ieinteresētas nodrošināt šīs direktīvas ievērošanu, piemēram, arodbiedrības vai citas apvienības, vai kompetentās iestādes. To uzskata par nepieciešamu, lai risinātu situācijas, kad trešo valstu darba ņēmēji nav informēti par izpildes mehānismiem vai arī vilcinās tos izmantot savā vārdā, piemēram, baidoties no iespējamām sekām.
- (33.a) Darba ņēmēju aizsardzības kontekstā līdzīgiem valsts pasākumiem attiecībā uz pārraudzību, novērtēšanu, pārbaudēm, sodiem un sūdzību iesniegšanas atvieglošanu valsts līmenī jau vajadzētu būt pieņemtiem un spēkā esošiem.**

- (34) Vienotajai atļaujai būtu jādod trešās valsts valstspiederīgajam tiesības tās derīguma termiņa laikā mainīt darba devēju. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai [...] **ieviest zināmus darba devēja maiņas nosacījumus, tostarp paredzot paziņošanas vai pieteikšanās procedūru**[...] un [...] darba tirgus situācijas pārbaudi [...]. **Turklāt dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izvirzīt prasību, ka darba devēja maiņa neietver profesijas maiņu, tostarp pāriešanu strādāt citā profesionālajā jomā vai izmaiņas būtiskās nodarbinātības raksturiezīmēs. Lai novērstu iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu un aizsargātu to darba devēju leģitīmās intereses, kuri iegulda resursus trešo valstu darba ņēmēju pieņemšanā darbā un apmācībā, dalībvalstīm vajadzētu būt arī iespējai noteikt minimālo laikposmu, kurā vienotās atļaujas turētājam ir jāstrādā pie pirmā darba devēja pirms darba devēja maiņas. Izņēmuma un pienācīgi pamatotos gadījumos, piemēram, vienotās atļaujas turētāja ekspluatācijas gadījumā vai ja darba devējs nepilda savas juridiskās saistības attiecībā uz vienotās atļaujas turētāju, dalībvalstīm būtu jāatļauj darba devēja maiņa pirms šāda minimālā laikposma beigām.** Vienotās atļaujas turētāja bezdarba gadījumā atļauja nebūtu jāanulē vismaz [...] **divus mēnešus.**
- (35) Šī direktīva būtu jāpiemēro, neskarot Savienības tiesību aktos un piemērojamos starptautiskos instrumentos ietvertus labvēlīgākus noteikumus.

- (36) Dalībvalstīm vajadzētu īstenot šīs direktīvas noteikumus bez diskriminācijas dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpašību, valodas, reliģijas vai pārliecības, politisko vai citu uzskatu, piederības mazākumtautībai, mantiskā stāvokļa, izcelšanās, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ, jo īpaši saskaņā ar Padomes Direktīvu 2000/43/EK ¹⁷ un Padomes Direktīvu 2000/78/EK ¹⁸.
- (37) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, noteikt vienotu pieteikšanās procedūru nolūkā izsniegt vienotu atļauju, lai trešo valstu valstspiederīgie varētu strādāt dalībvalsts teritorijā, un vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka minētās rīcības mēroga un iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.
- (38) Šajā direktīvā tiek ievērotas pamattiesības un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā atzītie principi saskaņā ar LES 6. panta 1. punktu.

¹⁷ Padomes Direktīva 2000/43/EK (2000. gada 29. jūnijs), ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības (OV L 180, 19.7.2000., 22. lpp.).

¹⁸ Padomes Direktīva 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju (OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.).

- (39) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību (LES) un Līgumam par Eiropas Savienības darbību (LESD), un neskarot minētā protokola [...] 4. pantu, Īrija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un šī direktīva [...] **tai** nav saistoša un nav jāpiemēro.

[...]

- (40) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā, un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (41) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecina vienīgi uz tiem noteikumiem, kuri, salīdzinot ar iepriekšējo direktīvu, ir grozījumi pēc būtības. Pienākums transponēt noteikumus, kas nav mainīti, izriet no minētās iepriekšējās direktīvas.
- (42) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi attiecībā uz termiņiem I pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

VISPĀRĒJI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

1. Šī direktīva nosaka:
 - a) vienotu pieteikšanās procedūru vienotas atļaujas izsniegšanai trešo valstu valstspiederīgajiem, lai viņi varētu uzturēties un strādāt dalībvalstu teritorijā, lai vienkāršotu procedūras viņu uzņemšanai un atvieglotu viņu statusa kontroli;
 - b) vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi, neatkarīgi no tā, ar kādu mērķi viņi sākotnēji tika uzņemti attiecīgās dalībvalsts teritorijā, pamatojoties uz vienlīdzīgu attieksmi ar šīs dalībvalsts valstspiederīgajiem.
2. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu tiesības noteikt uzņemšanas apjomu trešo valstu valstspiederīgajiem saskaņā ar LESD 79. panta 5. punktu.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- a) "trešās valsts valstspiederīgais" ir persona, kas nav Savienības pilsonis LESD 20. panta 1. punkta nozīmē;

- b) "trešās valsts darba ņēmējs" ir trešās valsts valstspiederīgais, kas ir uzņemts dalībvalsts teritorijā, tur likumīgi uzturas un kam ir atļauts strādāt [...] **apmaksātu** darba tiesisko attiecību ietvaros saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi;

[...]

- c) "vienota atļauja" ir uzturēšanās atļauja, ko izsniedz kādas dalībvalsts iestādes, atļaujot trešās valsts valstspiederīgajam likumīgi uzturēties tās teritorijā nolūkā strādāt;
- d) "vienota pieteikšanās procedūra" ir jebkura procedūra, kuras rezultātā, pamatojoties uz trešās valsts valstspiederīgā vai viņa darba devēja iesniegtu vienotu pieteikumu atļaujai uzturēties un strādāt dalībvalstu teritorijā, pieņem lēmumu par vienas atļaujas izsniegšanu.

3. pants

Darbības joma

1. Šī direktīva attiecas uz:

- a) trešo valstu valstspiederīgajiem, kas iesniedz pieteikumu, lai dalībvalstī varētu uzturēties darba nolūkā;
- b) trešo valstu valstspiederīgajiem, kas saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem ir uzņemti dalībvalstī tādiem nolūkiem, kas nav saistīti ar darbu, kuri drīkst strādāt un kuriem ir uzturēšanās atļauja saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1030/2002; un

- c) trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ir uzņemti dalībvalstī darba nolūkā saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem.

2. Šī direktīva neattiecas uz šādiem trešo valstu valstspiederīgajiem:

- a) Savienības pilsoņu ģimenes locekļiem, kuri ir izmantojuši vai izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties Savienībā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK ¹⁹;
- b) personām, kurām līdz ar viņu ģimenes locekļiem un neatkarīgi no viņu valstspiederības tāpat kā Savienības pilsoņiem ir tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar nolīgumiem vai nu starp Savienību un dalībvalstīm vai starp Savienību un trešām valstīm;
- c) norīkotām personām, **kamēr viņas ir norīkotas [...]**;
- d) personām, kas iesniegušas uzturēšanās pieteikumus vai kuras ir uzņemtas dalībvalstu teritorijā kā uzņēmuma ietvaros pārcelti darba ņēmēji saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/66/ES ²⁰;

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Eiropas Savienības pilsoņu un to ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/66/ES (2014. gada 15. maijs) par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem trešo valstu valstspiederīgajiem saistībā ar pārcelšanu uzņēmuma ietvaros (OV L 157, 27.5.2014., 1. lpp.).

- e) personām, kas iesniegušas uzturēšanās pieteikumus vai kuras ir uzņemtas dalībvalstu teritorijā kā sezonas darba ņēmēji saskaņā ar Direktīvu 2014/36/ES vai kā aukles [...];
- f) personām, kam ir atļauja uzturēties kādā dalībvalstī, pamatojoties uz pagaidu aizsardzību **saskaņā ar Direktīvu 2001/55/EK**, vai kas ir pieteikušās uz uzturēšanās atļauju ar šādu pamatojumu un gaida lēmumu par savu statusu;
- g) personām, kurām piemēro starptautisku aizsardzību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/95/ES ²¹ vai kuras ir iesniegušas pieteikumu starptautiskās aizsardzības saņemšanai atbilstīgi minētajai direktīvai un par kuru pieteikumu nav pieņemts galīgais lēmums;
- (h) personām, kam ir noteikta aizsardzība saskaņā ar valsts tiesību aktiem, starptautiskām saistībām vai dalībvalsts praksi, vai kas ir pieteikušās uz aizsardzību saskaņā ar valsts tiesību aktiem, starptautiskām saistībām vai dalībvalsts praksi un par kuru pieteikumu nav pieņemts galīgais lēmums;**
- i) personām, kuras ir pastāvīgie iedzīvotāji saskaņā ar Direktīvu 2003/109/EK;
- j) personām, kuru izraidīšana ir atlikta faktisku vai juridisku iemeslu dēļ;

²¹ Direktīva 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV L 337, 20.12.2011., 9. lpp.).

- k) personām, kas ir pieteikušās uzņemšanai vai kas ir uzņemtas dalībvalstu teritorijā kā pašnodarbinātas personas;
 - l) personām, kas ir pieteikušās uzņemšanai vai kas ir uzņemtas kā jūrnieki, lai tiktu nodarbinātas vai strādātu jebkurā statusā uz kuģa, kurš ir reģistrēts dalībvalstī vai kuģo ar dalībvalsts karogu.
3. Dalībvalstis var nolemt, ka II nodaļu nepiemēro trešās valsts valstspiederīgajiem, kuriem vai nu ir piešķirtas atļaujas strādāt dalībvalsts teritorijā uz laikposmu, kas nepārsniedz sešus mēnešus, vai kuri dalībvalstī uzņemti studiju nolūkā.
4. II nodaļu nepiemēro trešās valsts valstspiederīgajiem, kuriem ir atļauts strādāt, pamatojoties uz vīzu.

II NODAĻA

VIENTOTA PIETEIKŠANĀS PROCEDŪRA UN VIENTOTA ATĻAUJA

4. pants

Vienota pieteikšanās procedūra

1. Vienotās atļaujas izsniegšanas, grozīšanas vai atjaunošanas pieteikumu iesniedz, izmantojot vienotu pieteikšanās procedūru. Dalībvalstis nosaka, vai vienotās atļaujas pieteikumus iesniedz trešās valsts valstspiederīgais vai viņa darba devējs. **Alternatīvi dalībvalstis var atļaut, ka pieteikumus iesniedz jebkurš no tiem. [...]**
2. **Vienotās atļaujas pieteikumu izskata un izvērtē vai nu tad, ja trešās valsts valstspiederīgais uzturas ārpus tās dalībvalsts teritorijas, kurā viņš vēlas tikt uzņemts, vai arī tad, ja viņš jau uzturas minētās dalībvalsts teritorijā kā derīgas uzturēšanās atļaujas turētājs. Dalībvalsts saskaņā ar saviem tiesību aktiem var arī pieņemt vienotās atļaujas pieteikumus, ko iesnieguši citi trešo valstu valstspiederīgie, kuri likumīgi atrodas tās teritorijā.**
3. Dalībvalstis izskata saskaņā ar 1. punktu iesniegto pieteikumu un pieņem lēmumu izsniegt, grozīt vai atjaunot vienoto atļauju, ja pieteikuma iesniedzējs atbilst prasībām, kas noteiktas Savienības vai valsts tiesību aktos. Lēmumu izsniegt, grozīt vai atjaunot vienoto atļauju apvieno vienā administratīvā aktā, kas ietver uzturēšanās un darba atļauju.

4. Ja Savienības vai valsts tiesību aktos noteiktās prasības ir izpildītas un ja dalībvalsts izsniedz vienotās atļaujas tikai savā teritorijā, attiecīgā dalībvalsts izsniedz trešās valsts valstspiederīgajam **vienotās atļaujas saņemšanai** vajadzīgo vīzu.
5. Ja ir izpildīti nepieciešamie nosacījumi, dalībvalstis izsniedz vienoto atļauju trešo valstu valstspiederīgajiem, kas iesniedz uzturēšanās pieteikumu, un jau uzņemtiem trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri iesniedz pieteikumu uzturēšanās atļaujas atjaunošanai vai grozīšanai pēc valsts īstenošanas noteikumu stāšanās spēkā.

5. pants

Kompetentā iestāde

1. Dalībvalstis norīko iestādi, kas ir kompetenta pieņemt pieteikumu un izsniegt vienoto atļauju.
2. Iespējami drīz un katrā ziņā četru mēnešu laikā no [...] **pilnīga pieteikuma iesniegšanas** dienas [...] kompetentā iestāde pieņem lēmumu par **vienotās atļaujas** pieteikumu.

Pirmajā daļā minētais termiņš ietver laiku, kas nepieciešams, lai pārbaudītu darba tirgus situāciju, **ja šādu pārbaudi veic saistībā ar individuālu vienotās atļaujas pieteikumu [...].** Termiņu var pagarināt izņēmuma **un pienācīgi pamatotos** apstākļos [...], kas saistīti ar pieteikuma [...] sarežģītību, **tostarp – attiecīgā gadījumā – darba tirgus pārbaudi.**

Ja šajā punktā noteiktajā termiņā lēmums netiek pieņemts, juridiskās sekas nosaka valsts tiesību akti.

3. Kompetentā iestāde savu lēmumu pieteikuma iesniedzējam paziņo rakstiski saskaņā ar attiecīgos valsts tiesību aktos noteikto paziņošanas kārtību.

4. Ja pieteikumam pievienotā informācija vai dokumenti ir nepilnīgi saskaņā ar valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem, kompetentā iestāde rakstiski informē pieteikuma iesniedzēju par vajadzīgo papildu informāciju vai dokumentiem, nosakot pamatotu termiņu to sniegšanai. Termiņu, kas minēts 2. punktā, atliek līdz brīdim, kad kompetentā iestāde vai attiecīgās iestādes ir saņēmušas vajadzīgo papildu informāciju. Ja papildu informāciju vai dokumentus noliktajā termiņā neiesniedz, kompetentā iestāde pieteikumu var noraidīt.

6. pants

Vienotā atļauja

1. Dalībvalstis izsniedz vienoto atļauju, izmantojot vienoto formu, kas noteikta Regulā (EK) Nr. 1030/2002, un norāda ar darba atļauju saistīto informāciju saskaņā ar minētās regulas pielikuma a) sadaļas 12. un 16. punktu.

Papildu informāciju, kas saistīta ar trešās valsts valstspiederīgā darba tiesiskajām attiecībām (piemēram, darba devēja nosaukums un adrese, darba vieta, darba veids, darba laiks, atalgojums), dalībvalstis var norādīt papīra formātā vai arī var šādus datus uzglabāt elektroniskā formātā, kā minēts Regulas (EK) Nr. 1030/2002 4. pantā un tās pielikuma a) sadaļas 20. punktā.

2. Izsniedzot vienoto atļauju, dalībvalstis neizsniedz papildu atļaujas kā pierādījumu tam, ka ir atļauta piekļuve darba tirgum.

7. pants

Citiem nolūkiem, izņemot darbu, izsniegtas uzturēšanās atļaujas

1. Izsniedzot uzturēšanās atļaujas citiem nolūkiem, izņemot darbu, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1030/2002, dalībvalstis norāda informāciju par atļauju strādāt neatkarīgi no atļaujas veida.

Papildu informāciju, kas saistīta ar trešās valsts valstspiederīgā darba tiesiskajām attiecībām (piemēram, darba devēja nosaukums un adrese, darba vieta, darba veids, darba laiks, atalgojums), dalībvalstis var norādīt papīra formātā vai arī var šādus datus uzglabāt elektroniskā formātā, kā minēts Regulas (EK) Nr. 1030/2002 4. pantā un tās pielikuma a) sadaļas 20. punktā.

2. Izsniedzot uzturēšanās atļaujas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1030/2002, dalībvalstis neizsniedz papildu atļaujas kā pierādījumu tam, ka ir atļauta piekļuve darba tirgum.

8. pants

Procesuālas garantijas

1. Rakstiskajā paziņojumā sniedz pamatojumu par lēmumu, ar kuru noraida vienotās atļaujas izsniegšanas, grozīšanas vai atjaunošanas pieteikumu, vai lēmumu, ar kuru anulē vienoto atļauju, pamatojoties uz kritērijiem, kas noteikti Savienības vai valsts tiesību aktos.

2. Lēmumu, ar kuru noraida vienotās atļaujas izsniegšanas, grozīšanas vai atjaunošanas pieteikumu vai anulē vienoto atļauju, var apstrīdēt attiecīgās dalībvalsts tiesās saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šā panta 1. punktā minētajā rakstiskajā paziņojumā norāda tiesu vai administratīvo iestādi, kurā attiecīgā persona var iesniegt pārsūdzību, un tās iesniegšanas termiņu.
3. Pieteikumu var uzskatīt par nepieņemamu, pamatojoties uz tādu trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanas apjomu, kuri no trešām valstīm ierodas nodarbinātības nolūkā, un tādēļ tas nav jāizskata.

9. pants

Pieklūve informācijai

Pēc pieprasījuma dalībvalstis dara viegli pieejamu un sniedz **trešās valsts valstspiederīgajam un nākamajam darba devējam**:

- a) atbilstošu informāciju [...] par visiem pieteikumam nepieciešamajiem dokumentārajiem pierādījumiem;
- b) informāciju par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem, tostarp par trešo valstu valstspiederīgo un viņu ģimenes locekļu tiesībām, pienākumiem un procesuālajām garantijām.

10. pants

Nodevas

[...] Dalībvalstis var pieprasīt maksāt nodevas par pieteikumu izskatīšanu saskaņā ar šo direktīvu. Dalībvalsts par pieteikumu izskatīšanu noteikto nodevu apmērs nav nesamērīgs vai pārmērīgs.

Vienotās atļaujas piešķirtās tiesības

1. Ja vienotā atļauja izsniegta **saskaņā ar valsts tiesību aktiem**, atļaujas derīguma termiņa laikā tās turētājs ir tiesīgs vismaz:
 - a) ieceļot un uzturēties tās dalībvalsts teritorijā, kas izsniegusi vienoto atļauju, ar noteikumu, ka atļaujas turētājs atbilst visām uzņemšanas prasībām saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
 - b) brīvi piekļūt visai tās dalībvalsts teritorijai, kura ir izsniegusi vienoto atļauju, ievērojot ierobežojumus, kas noteikti valsts tiesību aktos;
 - c) veikt īpašās nodarbinātības darbības, kas ir atļautas saskaņā ar vienoto atļauju atbilstīgi valsts tiesību aktiem;
 - d) saņemt informāciju par savām tiesībām, kas ir saistītas ar atļauju un piešķirtas ar šo direktīvu un/vai valsts tiesību aktiem.
2. [...] Dalībvalstis atļauj vienotās atļaujas turētājam [...] **mainīt darba devēju. Papildus uzņemšanas nosacījumu pārbaudei saskaņā ar valsts tiesību aktiem dalībvalstis var noteikt, ka priekšnoteikums darba devēja maiņai ir jebkurš no šādiem nosacījumiem:** [...]

- a) **paziņojums vai pieteikums attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Ja dalībvalstis izvēlas paziņošanas procedūru, tās var iebilst pret darba devēja maiņu 90 dienu laikā no dienas, kad sniegts pilnīgs paziņojums. Ja dalībvalstis izvēlas pieteikšanās procedūru, tās pieņem lēmumu par pieteikumu 90 dienu laikā no dienas, kad iesniegts pilnīgs pieteikums. Abos gadījumos vienotās atļaujas turētāja tiesības veikt darba devēja maiņu var atlikt šajā 90 dienu laikposmā, kamēr attiecīgā dalībvalsts pārbauda nosacījumus saskaņā ar attiecīgi b) un c) apakšpunktu un to, vai ir izpildītas Savienības vai valsts tiesību aktos noteiktās prasības [...],**
- b) **[...] darba tirgus situācijas un/vai prasības, ka darba devēja maiņa neietver profesijas maiņu, pārbaude vai**
- c) **minimālais laikposms, kurā vienotās atļaujas turētājam ir jāstrādā pie pirmā darba devēja; šis minimālais laikposms nepārsniedz divpadsmit mēnešus. Izņēmuma un pienācīgi pamatotos gadījumos dalībvalstis atļauj darba devēja maiņu pirms šāda minimālā laikposma beigām.**

[...]

3. [...] Bezdarbs pats par sevi nav iemesls [...] vienotās atļaujas anulēšanai [...] ar noteikumu, ka:

- a) **kopējais bezdarba periods vienotās atļaujas derīguma laikā nepārsniedz divus mēnešus un**

- b) par bezdarba perioda sākumu un – attiecīgā gadījumā – beigām ir paziņots attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar attiecīgajām valsts procedūrām. Dalībvalstis nosaka, vai trešās valsts valstspiederīgais vai trešās valsts valstspiederīgā darba devējs par to paziņo kompetentajām iestādēm.

Ja vienotās atļaujas turētājs, kas ir bezdarbnieks, atļautajā bezdarba periodā atrod jaunu darba devēju, dalībvalstis var noteikt, ka jaunās nodarbinātības uzsākšanai ir piemērojami 2. punktā minētie nosacījumi. Šādā gadījumā dalībvalstis atļauj vienotās atļaujas turētājam [...] uzturēties to teritorijā, līdz kompetentās iestādes ir [...] novērtējušas, vai ir izpildīti 2. punktā izklāstītie nosacījumi un – attiecīgā gadījumā – uzņemšanas nosacījumi saskaņā ar valsts tiesību aktiem, pat ja [...] ir beidzies atļautais [...] bezdarba periods.

4. **Atkāpjoties no 3. punkta, dalībvalstis var atļaut vienotās atļaujas turētājam būt bezdarbniekam ilgāku laiku. Šādā gadījumā dalībvalstis var pieprasīt, lai vienotās atļaujas turētājs attiecībā uz visiem bezdarba periodiem, kas pārsniedz 3. punkta a) apakšpunktā minēto divu mēnešu laikposmu, sniedz pierādījumus par to, ka viņam ir pietiekami līdzekļi, lai sevi uzturētu, neizmantojot attiecīgās dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmu.**

III NODAĻA

TIESĪBAS UZ VIENLĪDZĪGU ATTIEKSMI

12. pants

Tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi

1. Pret trešo valstu darba ņēmējiem, kas ir minēti 3. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā, ir tāda pati attieksme, kā pret tās dalībvalsts valstspiederīgajiem, kurā tie uzturas, šādās jomās:
- a) darba apstākļi, tostarp atalgojums un atlaišana, kā arī drošība un veselības aizsardzība darba vietā;
 - b) biedrošanās brīvība, piederība organizācijai un dalība organizācijā, kas pārstāv darba ņēmējus vai darba devējus, vai jebkurā organizācijā, kuras locekļi ir konkrētu profesiju pārstāvji, tostarp šo organizāciju piešķirtās priekšrocības, neskarot valsts tiesību aktus par sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību;

- c) izglītība un **arodmācības**;
- d) diplomu, sertifikātu un citu profesionālo kvalifikāciju atzīšana saskaņā ar attiecīgajām valsts procedūrām;
- e) sociālā nodrošinājuma jomas, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 883/2004;
- f) nodokļu atvieglojumi, ja darba ņēmēju attiecīgajā dalībvalstī uzskata par pastāvīgo iedzīvotāju nodokļu maksāšanas nolūkā;
- g) piekļuve precēm un pakalpojumiem un preču piegāde un pakalpojumu sniegšana, kas pieejami sabiedrībai, tostarp [...] mājokļa ieguves kārtība, kā noteikts valsts tiesību aktos, saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem neierobežojot līgumu slēgšanas brīvību;
- (h) konsultāciju pakalpojumi, ko sniedz nodarbinātības dienesti.

2. Dalībvalstis var ierobežot vienlīdzīgu attieksmi:

- a) saistībā ar 1. punkta c) apakšpunktu:
 - i) nosakot, ka to piemēro tikai tiem trešās valsts darba ņēmējiem, kuri ir nodarbināti, vai tiem, kuri ir bijuši nodarbināti un ir reģistrēti kā bezdarbnieki;
 - ii) to nepiemērojot tādu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri ir uzņemti šo valstu teritorijā saskaņā ar Direktīvu 2016/801/ES;

- iii) to neattiecinot uz mācību stipendijām un uzturēšanās pabalstiem vai citām stipendijām un pabalstiem;
 - iv) nosakot īpašas prasības, tostarp attiecībā uz valodas prasmi un mācību maksas samaksu, saskaņā ar valsts tiesību aktiem par iespēju piekļūt augstākajai un pēcvidusskolas izglītībai un mācībām un arodizglītībai un arodmācībām, kas nav tieši saistītas ar kādu īpašu nodarbinātības veidu;
- b) ierobežot saskaņā ar 1. punkta e) apakšpunktu noteiktās tiesības trešo valstu darba ņēmējiem, taču neierobežojot šādas tiesības attiecībā uz tiem trešo valstu darba ņēmējiem, kuri ir nodarbināti vai kuri ir bijuši nodarbināti vismaz sešus mēnešus un ir reģistrēti kā bezdarbnieki.

Turklāt dalībvalstis var nolemt, ka 1. punkta e) apakšpunktu attiecībā uz ģimenes pabalstiem nepiemēro trešo valstu valstspiederīgajiem, kuriem ir atļauts strādāt dalībvalstu teritorijā laikposmā, kas nepārsniedz sešus mēnešus, trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri uzņemti studiju nolūkā, **vai trešo valstu valstspiederīgajiem, kuriem ir atļauts strādāt, pamatojoties uz vīzu;**

- c) saistībā ar 1. punkta f) apakšpunktu – attiecībā uz nodokļu atvieglojumiem, ierobežojot to piemērošanu gadījumos, kad to trešās valsts darba ņēmēja ģimenes locekļu, kuriem viņš ir pieprasījis pabalstus, reģistrētā vai parastā dzīvesvieta atrodas attiecīgās dalībvalsts teritorijā;

d) saistībā ar 1. punkta g) apakšpunktu:

i) ierobežojot tās piemērošanu attiecībā uz nodarbinātiem trešo valstu darba ņēmējiem;

ii) ierobežojot piekļuvi [...] mājokļiem.

3. Šā panta 1. punktā noteiktās tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi neskar dalībvalsts tiesības anulēt vai atteikties atjaunot uzturēšanās atļauju, kas izsniegta saskaņā ar šo direktīvu, uzturēšanās atļauju, kas izsniegta citā nolūkā, nevis darbam, vai jebkuru citu atļauju strādāt kādā dalībvalstī.
4. Trešo valstu darba ņēmēji, kuri pārceļas uz trešo valsti, vai šādu darba ņēmēju apgādību zaudējušas personas, kuras uzturas trešā valstī un kuru tiesības izriet no šāda darba ņēmēja statusa, saņem obligātās pensijas saistībā ar vecumu, invaliditāti un nāvi, pamatojoties uz šo darba ņēmēju iepriekšēju nodarbinātību un kārtību, kas minēta Regulas (EK) Nr. 883/2004 3. pantā, ar tādiem pašiem nosacījumiem un tādām pašām likmēm, kādas piemēro attiecīgo dalībvalstu valstspiederīgajiem, kad tie pārceļas uz trešo valsti.

13. pants

Pārraudzība, [...] novērtēšana, pārbaudes un sodi

1. Dalībvalstis paredz pasākumus, lai novērstu to, ka darba devēji varētu [...] **ļauņprātīgi izmantot** valsts noteikumus, kas pieņemti, ievērojot 12. pantu, **un noteiktu sankcijas** par pārkāpumiem. [...] Pasākumi ietver pārraudzību, novērtēšanu un attiecīgā gadījumā pārbaudes saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai administratīvo praksi.

2. Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kurus piemēro par darba devēju izdarītiem to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti, ievērojot 12. pantu. Paredzētie sodi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši. [...]
3. Dalībvalstis nodrošina, lai par darba inspekcijas jautājumiem atbildīgie dienesti vai citas kompetentās iestādes un, ja to paredz valsts tiesību akti [...] **attiecībā uz** valstspiederīgajiem darba ņēmējiem, organizācijas, kas pārstāv darba ņēmēju intereses, varētu piekļūt darbavietai.

14. pants

Sūdzību iesniegšanas [...] atvieglošana

1. Dalībvalstis nodrošina, lai tiktu ieviesti efektīvi mehānismi, ar kuru palīdzību trešo valstu darba ņēmēji varētu iesniegt sūdzības par saviem darba devējiem [...] **vai nu tieši, vai ar to trešo personu starpniecību, kuras saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem ir likumīgi ieinteresētas nodrošināt atbilstību valsts noteikumiem, kas pieņemti, ievērojot šo direktīvu, vai ar dalībvalsts kompetentās iestādes starpniecību, ja tā paredzēts valsts tiesību aktos.**
2. Dalībvalstis nodrošina, ka trešās personas [...], **kuras saskaņā ar to valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem ir likumīgi ieinteresētas nodrošināt atbilstību valsts noteikumiem, kas pieņemti, ievērojot šo direktīvu,** vai nu trešās valsts darba ņēmēja vārdā, vai atbalstot viņu, ar viņa piekrišanu var iesaistīties jebkurā [...] **administratīvajā procesā vai civilprocesā, kura mērķis ir panākt atbilstību valsts noteikumiem, kas pieņemti, ievērojot šo direktīvu.**

3. Dalībvalstis nodrošina, ka trešo valstu darba ņēmējiem ir tāda pati piekļuve kā tās dalībvalsts valstspiederīgajiem, kurā tie uzturas, attiecībā uz **pasākumiem aizsardzībai pret atlaišanu vai citādu nelabvēlīgu attieksmi no darba devēja puses, reaģējot uz sūdzību uzņēmumā, vai jebkuru juridisku procedūru, kuras mērķis ir panākt atbilstību valsts noteikumiem, kas pieņemti, ievērojot šo direktīvu. [...]**

IV NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

15. pants

Labvēlīgāki noteikumi

1. Šo direktīvu piemēro, neskarot labvēlīgākus noteikumus:
 - a) Savienības tiesību aktos, tostarp divpusējos un daudzpusējos nolīgumos, kas noslēgti starp Savienību vai starp Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses; un
 - b) divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos, kas noslēgti starp vienu vai vairākām dalībvalstīm un vienu vai vairākām trešām valstīm.
2. Šī direktīva neskar dalībvalstu tiesības pieņemt vai uzturēt spēkā noteikumus, kas ir labvēlīgāki personām, uz kurām tā attiecas.

16. pants

Informācija plašākai sabiedrībai

Katra dalībvalsts sabiedrībai dara viegli pieejamu regulāri atjauninātu informācijas kopumu:

- a) par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo uzņemšanu un uzturēšanos dalībvalsts teritorijā darba nolūkā;

- b) par visiem pieteikumam nepieciešamajiem dokumentārajiem pierādījumiem;
- c) par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem, tostarp par šīs direktīvas darbības jomā ietilpstošo trešo valstu valstspiederīgo tiesībām, pienākumiem un procesuālajām garantijām.

17. pants

Ziņojumi

1. Regulāri un pirmo reizi ne vēlāk kā [...] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu dalībvalstīs un ierosina grozījumus, ko tā uzskata par vajadzīgiem.
2. Katru gadu un pirmo reizi ne vēlāk kā [...] dalībvalstis saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 862/2007 ²² paziņo Komisijai (*Eurostat*) statistikas datus par trešo valstu valstspiederīgo apjomu, kuriem iepriekšējā kalendārā gada laikā ir piešķirtas vienotās atļaujas. Minētā statistika attiecas uz viena kalendārā gada pārskata periodiem, to sadala pēc **pilsonības, atļauju derīguma termiņa, dzimuma un vecuma un – ja šādi dati pieejami – pēc profesijas** [...] un nosūta sešu mēnešu laikā pēc pārskata perioda beigām.

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 862/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību, kā arī lai atceltu Padomes Regulu (EEK) Nr. 311/76 attiecībā uz statistikas vākšanu par ārvalstu darba ņēmējiem (OV L 199, 31.7.2007., 23. lpp.).

Transponēšana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz [divi gadi pēc stāšanās spēkā] izpildītu [...] 3. panta 2. punkta f) apakšpunkta, 4. panta [...] **2.** [...] un **4.** punkta, 5. panta 2. punkta **pirmās un** otrās daļas, **7. panta 1.** punkta, 9. panta, **10. panta**, 11. panta 2. līdz 4. punkta, [...] 13. panta, 14. panta un 16. panta prasības.

Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsauces esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uz direktīvu, kas atcelta ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

19. pants

Atcelšana

Direktīvu 2011/98/ES, kas norādīta I pielikuma A daļā, atceļ no *[diena pēc datuma, kas paredzēts šīs direktīvas 18. panta 1. punkta pirmajā daļā]*, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem I pielikuma B daļā minētās direktīvas transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā.

20. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Direktīvas 1. pantu, 2. pantu [...], 3. panta 1. punktu, 3. panta 2. punkta a), [...] **līdz e)** apakšpunktu [...] un h) līdz **l)** apakšpunktu [...], 3. panta 3. un 4. punktu, 4. panta [...] **1., 3. un [...] 5.** punktu, 5. panta 1. punktu, **2. punkta pēdējo daļu**, 3. un 4. punktu, 6. pantu, 7. panta **2.** punktu, 8. pantu, [...] 11. panta 1. punktu, 12. pantu [...] un 15. pantu piemēro no *[diena pēc datuma]* 18. panta 1. punkta pirmajā daļā].

21. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs priekšsēdētājs

Padomes vārdā –

A daļa

**Atceltā direktīva
(minēta 19. pantā)**

Eiropas Parlamenta un Padomes
Direktīva 2011/98/ES
(OV L 343, 23.12.2011., 1. lpp.)

B daļa

**Termiņi transponēšanai valsts tiesību aktos
(minēti 19. pantā)**

Direktīva	Transponēšanas termiņš
2011/98/ES	2013. gada 25. decembris

ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 2011/98/ES	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. pants [...]	2. pants [...]
3. pants [...]	3. pants [...]
4. panta 1. punkta pirmais un otrais teikums [...]	4. panta 1. punkta pirmais un otrais teikums [...]
4. panta 1. punkta trešais teikums	4. panta 2. punkts
4. panta 2. punkts	4. panta 3. punkts
4. panta 3. punkts	-
-	4. panta 4. punkts [...]
4. panta 4. punkts	4. panta 5. punkts [...]
5. pants	5. pants
6. pants	6. pants
7. pants	7. pants
8. pants	8. pants
9. pants	9. panta a) punkts
-	9. panta b) punkts
10. pants	10. pants
11. pants	11. panta 1. punkts
-	11. panta 2. līdz 4. punkts
12. pants	12. pants
-	13. pants
-	14. pants
13. pants	15. pants

Direktīva 2011/98/ES	Šī direktīva
14. pants	16. panta a) punkts
-	16. panta b) un c) punkts
15. pants	17. pants
16. pants	18. pants
-	19. pants
17. pants	20. pants
18. pants	21. pants
-	I pielikums
-	II pielikums